

עלון שבועי לקירוב לבבות | ערוץ 97 בכבלים ובלווין

הידברות

עונת אביב

פרשת ראה | גליון 263 | ל' מנחם אב תשע"ו

תגובות: oneg.shabat@hidabroot.org

אתר הידברות החדש

www.hidabroot.org

העלון מוקדש לע"נ נעמי כהן בת מטילה | לרפואה שלמה וכל הישועות בן חיים בן שלמה ופאני | לע"נ יצחק בן רבקה ושלמה לע"נ שרה בת נרקים ואהרון | לע"נ שאול בן נגימה | לע"נ מלכה ג'ינה דואני בת פורטונה | לע"נ סעדיה סיאני בן יחיא | לע"נ אסתר כהן בת מרים **להקדשת העלון חייגו: 073-2221388**

זמן כניסת וציאת שבת

מוצ"ש ר"ת	מוצאי שבת	כניסת השבת
ירושלים	18:26	19:37
תל אביב	18:42	19:39
חיפה	18:35	19:39
באר שבע	18:43	19:38
בחסות יקבי ירושלים	20:16	19:38

בנים של מלך

האיסור להתאבל באופן מוגזם נעוץ בעובדה שאנו בניו של הקב"ה, שבוודאי מרחם עלינו וכל מעשיו ביושר וברחמים

ראש ארגון הידברות - הרב זמיר כהן

בין המצוות הרבות הנזכרות בפרשה, מזהירה התורה את עם ישראל שגם בעת אבלות על אדם קרוב לא יתאבלו כדרך הגויים: "בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱ-לֹהֵיכֶם. לֹא תִתְגַּדְּדוּ, וְלֹא תִשְׂמִימוּ קִרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לְמַת" (דברים יד, א).

ביאור הפסוק לפי פשוטו, מאחר ו"בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱ-לֹהֵיכֶם", הרי אתם בני מלך, מלכו של עולם, ולכן שמרו על כבוד מראה מלכותכם גם בזמני עצב: אל תפצעו את עצמכם באמצעות התגודדות ברמחים, ואל תגלחו את שיער ראשכם מול העינים דרך כיעור. אולם האלשיך הקדוש מבאר את עומק הדבר על פי משל, ונביאו בתוספת נופך.

משל לאם הגרה עם בנה במרתף מיושן וחיים הם יחדיו בעוני מר, חיי סבל קשים. לעומתם, בעלה-אביו נמצא במקום אחר, וחי בטוב ובנעימים, אך יש סיבה המעכבת אותם להגיע אליו. והנה ביום מן הימים מתאפשר לבן הסובל עמה, לצאת ממקומם ולעבור למקומו של אביו. הלא אז, כדברי האלשיך: "יתענג בדשן בכל טוב אביו ונחת שולחנו. וגם שבצד מה (=שמבחינה מסוימת) תדאג (האם) על פרידתו ממנה, הלא תשמח על אודות בנה מצד עצמו, כי אז טוב לו עם אביו. כן הדבר הזה. אומר הוא יתברך: 'בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱ-לֹהֵיכֶם', ואם כן אשר ימות לו מת, לא ידאג על מתו מצד עצמו, כי הלא הלך שם עם אביו שבשמים, כי בן הוא לַה' היושב בשמים ואז טוב לו, והן הוא מושו דרכו כי אז יתענג על ה' כי הוא המלך אביו. וזהו 'בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱ-לֹהֵיכֶם' ועל כן 'לֹא תִתְגַּדְּדוּ וְלֹא תִשְׂמִימוּ קִרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לְמַת', כי בית ה' ילך, כי אביו הוא וישמח בו". ומסופר על חסיד אחד שהוגלה לסיביר ושרד את כל הקשיים בגוף ובנפש. וכששאלוהו, מה נתן לו כח, השיב: "בכפר שהוגליתי

2
הרב יצחק פנני
זה יסתדר מאליו!

3
הרב אבנר קוואס
במדור חדש!

7
הרבנית יחסימה סזרחי:
חסד ורחמים!

אליו, היה גוי שעבר כמה פעמים על חבל מתוח בין שני הרים. וכששאל את הנאספים הרבים אם יוכל לעבור עם גולת עץ בצורת מריצה על החבל, זעקו כולם שבוודאי ייפול. אך הנה, הצליח לעבור. כשביקש לחזור על כך, שאלם: "האם אצליח?" והשיבו כולם שכן, וכפי שנוכחו לראות. הוסיף ושאלם: "ומי מוכן לשבת בעגלה זו ואוליך אותה על החבל בין ההרים?" אך אף אחד לא הניח להסכים. והנה למחרת, ראוהו לתדהמתם מוביל את העגלה על החבל ובתוכה יושב ילד צעיר, כבן עשר שנים. כשסיים בשלום, נאספו כולם סביבם ושאלו את הילד: "כיצד העזת?" השיב להם הילד בשלש מילים: "זה אבא שלי". ובמילים אחרות: אם אבא שם אותי פה והוא רגוע, גם אני רגוע... "מילים אלה", כך אמר אותו חסיד, "הדהדו בראשי כל אותן שנים. אם אבא שם אותי כאן בסיביר, הריני רגוע... שהרי הכול ממנו ובוודאי רק לטובה".

והוסיף החסיד: "ועוד שאלתי את האב מוביל העגלה, מה סוד הצלחתך שלא ליפול? והשיב: 'יש לחשוב רק על הצעד הנוכחי ולא על כמה נשאר לי ללכת...' - ושני כללים אלו היו נר לרגלי כל אותם הימים, והם שהצילו אותי". והמסר החשוב הנוסף הטמון ב"בָּנִים אַתֶּם לַה' אֱ-לֹהֵיכֶם", הוא כאמור, שבן מלך אינו משחית את מראהו המכובד מכל סיבה שהיא. שהרי כבוד המלכות מונח כאן על כף המאזניים. ולפיכך הצטוונו שלא לפצוע את עצמנו או לספר את שער ראשנו באופן מכוער כדרך הגויים בזמנם לאות צער על המת, וכך גם אסורים אנו לקעקע בגופנו, שהרי זה משחית את הוד מלכות בני ישראל, ובתורת הסוד מבואר שקעקוע בגוף יוצר כתם מכוער מקביל בנשמה הטהורה, וכמה סבל טובל אדם זה בבואו לעולם האמת כשנשמתו בעלת מום. ולעומת זאת, העומד בגבורה בעת ניסיון, זוכה לשפע טובה וברכה הן בעולם הזה והן בעולם הבא. שבת שלום.

שאל את הרב?

מאת הרב אברהם יוסף, רב העיר חולון

- **אני בחור ישיבה וביום שאני קם לסליחות - אני מרגיש עייפות וקשה לי ללמוד. מה ניתן לעשות?**
בחור ישיבה שעלול להתבטל
- **מלימודו אם יקום מוקדם לאמירת הסליחות, ראוי לו להימנע מלקום מוקדם בכל יום, ויסתפק באמירת הסליחות בשני וחמישי. ואם יכול**
- **למצוא מקום שבו מקיימים סליחות לפני מנחה, נכון שישתדל לומר בכל יום כפי המנהג.**
- **שלום הרב, עד איזה גיל מותר לי**

הרבנית האומית **חדווה לוי**
ארוחת צהריים בשרית - כיבוד קל ושתייה קרה במהלך כל היום שיו לכל משתתפת. מספר המקומות מוגבל, הרשמה מראש חובה! **הכניסה לנשים בלבד**

073-222-1-260
כל המשתתפות יכנסו להגרלה על שבת נופש חוית עם הידברות

בחפילה מיוחדת להצלת בניית ובחינת הילדים
המקובל הרב דוד בצרי והרב יצחק בצרי

הרב אבנר קוואס
הרצאה בנושא: **חינוך עם חינוך**

אורח כבוד הראשון הרב יצחק יוסף הרב הראשי לישראל

הרב זמיר כהן
י"ר ארגון הידברות

הרב שמחה כהן
הרצאה בנושא: **לחנך את הילדים מתוך שמחה**

יום חוויה

בנושא: אתגרי חינוך הילדים והאזניות בדורנו

יום רביעי, י"א אלול, 14.9.16 בשעה 9:00 בבוקר
מרכז אירועים "יחולה" רח' הלוחמים 1, תל אביב (ליד מחלף וולפסון)

העלון טעון גבייה | נא להימנע מקריאת המודעות הפרסומיות בשבת

לדעת לשאול: "למה?"

כיצד המדע מגלה את מציאות האלוקים בפרטים הקטנים ביותר?

קיימת?

ובכן, כל החומרים מורכבים מאטומים - שהם חלקיקים זעירים מאוד. האטומים הללו נמשכים זה לזה בדרגות שונות של משיכה. אטומי החמצן שיש באוויר נמשכים לאטומי החמצן, כך שאם תקרבם זה לזה - הם ייצמדו בחוזקה כמו מגנט, ויהפכו לפחמן דו-חמצני. אך כל עוד האטומים הללו לא יהיו קרובים מספיק, הם ידחו זה את זה ויפרדו. מדוע עצים בוערים באש? העץ עשוי ברובו מאטומים של פחמן, ומוקף במולקולות של חמצן באוויר. אך החמצן לא פוגע בעץ מספיק חזק, הוא רק נוגע בו ומתרחק ממנו, כך שהאטומים לא נצמדים.

החום הוא, למעשה, תנועה מהירה של אטומים. באמצעות חימום אנו גורמים לאטומי החמצן לנוע מהר יותר ויותר, עד שלבסוף הם נוגעים באטומי הפחמן של העץ, ומיד נצמדים אליהם. ההיצמדות הזו גורמת לעוד דחיפה של אטומים, וכך נוצרת פעולת שרשרת של עוד ועוד אטומים שנדחפים בכח עד שהם נצמדים זה לזה, התנועה הזו משחררת חום, והיא התופעה הנצפית, שאנו מכנים בשם "אש".

אך כיצד נולד מלכתחילה חומר עשוי פחמן כמו

בריאה לא תיתכן בלא בורא. בלי ההשגחה היה היקום חוזר לתוהו ובוהו. אלו ההוכחות המפורסמות למציאותו של אלוקים. אך כמה מאתנו נותנים את הדעת לפרטים הקטנים יותר? "אלוקים נמצא בפרטים הקטנים" - הוא ביטוי שמתרוצץ לו בפי הבריות. כוונתו לומר, שמי שבוחר להתבונן בפרטים הקטנים בחייו, יבחין בהשגחה התמידית של אלוקים - לא פחות מבדברים הגדולים. זה כוחה של התבוננות.

הבה ניקח ממצייאונתנו דוגמה פשוטה ונבחן אותה לעומק: הידעת מהי אש (תהליך הבעירה)? כביכול זו תופעה נצפית ופשוטה שהתרגלנו לקיומה, אנו מבשלים בכל יום. אך כיצד האש פועלת? כיצד היא

עץ, שיהיה מופרד מהחמצן סביבו? ובכן, הזרע מתוכנת לאסוף את אטומי הפחמן שיש באוויר, ולירוק החוצה את אטומי החמצן. אך כיצד הזרע מצליח לעשות פעולה מדהימה שכזאת? איך הזרע מצליח לבטל את הקשר החזק שבין הפחמן והחמצן המשולבים חזק כל כך באוויר? לשם כך הזרע משתמש באור השמש. אור השמש מוקרן לארץ ו"מעיד" את אטומי החמצן מן הפחמן. לכן נדרש אור שמש בכדי שזרע יתפתח ויצמח לעץ. אור השמש מאפשר את הפירוק הכימי, אשר פולט את אטומי החמצן בחזרה לאוויר. תופעה מדהימה זו היא הסיבה שהאוויר מלא בחמצן המאפשר לנו לנשום! בעוד העץ נותר רק עם פחמן ומים. את המים הזרע מתוכנת לאסוף מן האדמה, כך נוצר העץ שמורכב מפחמן עם מים ומינרלים שונים. אך למרות הפרדה הזו - אטומי הפחמן של העץ עדיין "רוצים" להיצמד לאטומי החמצן שיש באוויר, לכן ברגע שיוצרים חום, באמצעות האש, הכל מתפרק וחוזר למצבו ההתחלתי, הפחמן והחמצן חוזרים להיצמד כפי שהיו בתחילה, ונהפכים לפחמן דו-חמצני באוויר.

המשך בעמוד 5...

על סדר היום

מאת הרב שי עמר

הלכות חודש אלול ומנהגיו

מנהגים נוספים

אנשי מעשה נוהגים לבדוק בחודש הזה תפילין ומזוזות, ויש לדעת שלפי ההלכה חובה על האדם לבדוק את המזוזות שבביתו פעמיים בשבע שנים, ובשורת אור לציון (ח"ד פרק א') כתב שנוון וטוב לבדוק את המזוזות פעם בשלש שנים בחודש אלול, ובכל אלול יציין לעצמו כמה שנים עברו מהבדיקה הקודמת.

בחודש אלול נכון לכוון היטב בברכת "השיבנו" שבתפלת שמונה עשרה, להתפלל גם על אלה שנטו מתורת ה' ותינוקות שנשבו ח"ו. כי ימים אלה נזכרים ונגעים והם ימי רצון ומסוגלים להחזירם בתשובה וימינו פשוטה אז לקבל שבים.

ראוי להרבות בצדקה בחודש אלול, כפי שמובא בספרים "תפילה, תשובה וצדקה - מעבירין את רוע הגזרה".

רבים נהגו ללמוד במהלך חודש אלול בספר "תומר דבורה" להרמ"ק. יש שכתבו שנוון בימים אלו ללמוד בספר הזוהר ובתיקוני הזוהר, והחיד"א בספרו "מורה באצבע" כתב, שירדה בימים אלו בלימוד הזוהר הקדוש ותיקונים ומשניות ותהילים. יש נוהגים ללמוד בימים אלו את כל הנביאים והכתובים, והעיקר שיעורר האדם את עצמו לשוב בתשובה, ואל יאמר האדם "אשוב קודם ר"ה", כי כל יום בימים אלו שווה יותר מכל הון שבעולם לקדם את האדם בדרכי התשובה.

להזמנת הרצאות של הרב בתחומים שונים: 073-2221290 לשאלות נוספות: 054-8448909

טבעו של השופר להחריד את הלבבות ולעורר לתשובה, שנאמר: "אם יתקע שופר בעיר ועם לא יחרדו" (טור סימן תקפא).

טעם נוסף לתקיעות בחודש אלול כתב בדרכי משה (סימן תקפא אות ה), כדי לערבב את השטן שלא ידע מתי הם תקיעות של ראש השנה.

בשולחן ערוך לא מוזכר המנהג לתקוע בחודש אלול. וכנראה שמנהג הספרדים הוא שלא לתקוע. וכן לא הובא מנהג זה במנהגי האר"י ז"ל. אמנם כתב בספר כף החיים סימן תקפ"א (למהרי"ח סופר זצוק"ל) שיש גם בקהילות הספרדים שנהגו לתקוע בעת אמירת סליחות.

אמירת מזמור "לדוד ה' אורי וישעי"

אחד המנהגים הנפוצים בקהילות ישראל ובפרט בקרב בני אשכנז בימי הרחמים והסליחות, הוא לומר בשחרית ובערבית אחר התפילה, את מזמור "לדוד ה' אורי וישעי וגו' כי יצנני בסכה" (תהלים כז).

ומובא בספרים, שכל האומר מזמור זה מראש חודש אלול עד אחר שמחת תורה, אפילו גזרה רעה כתובה על האדם מן השמים - יכולה אמירת מזמור זה לבטלה, ומבטל מעליו כל גזרות קשות ורעות, ויוצא דימוס זכאי בדין. וצריך להיזהר מאוד שיאמר זה המזמור ערב ובוקר דבר יום ביומו, מר"ח אלול עד אחר שמחת תורה, אזי הוא מובטח שיוציא שנותיו וימיו בטוב ויערב לו, ויכניע על ידי זה כל מיני מקטרגים.

התחלת אמירת סליחות

בזמן התחלת אמירת הסליחות מצינו כמה דעות וכדלהלן: מנהג הספרדים ועדות המזרח לומר סליחות באשמורת הבוקר, מיום ב' באלול עד יום הכפורים, ולמנהג האשכנזים מהשבע האחרון שלפני ראש השנה. ובספר שער הכוונות מובא, שרבנו האר"י אף שהיה אשכנזי, בכל זאת העיד עליו מהר"י סאג"ש, שהיה אומר הסליחות מראש חודש אלול עד יום כיפור, באשמורת הבוקר, והיה אומרם מילה במילה עם הציבור.

תקיעת שופר

מנהג האשכנזים לתקוע בשופר בימים אלו, כדי לעורר הלבבות לשוב בתשובה, והוא על פי מה שאמרנו בפרקי דרבי אליעזר (פרק מו): בשעה שעלה משה למרום בראש חודש אלול, תקעו בשופר בכל מחנה ישראל. ומאחר שחודש זה הוא עת רצון, נוהגים לתקוע בשופר מדי יום בחודש אלול, שכן

לפתוח את השנה בשמחה!
סופ"ש רווקים
 ברמדה ירושלים *****

הרב זמיר כהן הרב אבנר קוואס
הרב יצחק בצרי
צוות שדכניות יפגשו עם הרווקים
במטרה ליצור התאמה

חדרים אחרונים!
073-222-12-70
 פ' ניצבים כ"ח אלול 1/10

החב"י השני שלך

שנה טובה!

כשהדברים מסתדרים מאליהם

לפעמים, הפעולה הרצויה היא אי-הפעולה!

בתקופת המלכים היה ספר רפואות המיוחס לשלמה המלך. בספר הזה היו כתובות התרופות לכל המחלות. כאשר עלה חזקיהו על כסא המלוכה, הוא גנז את ספר הרפואות, והודו לו חכמים, כלומר - הסכימו איתו שראוי לעשות כן. לכאורה, נראה הדבר תמוה. במבט שטחי, מה יכול להיות טוב יותר מתרופות לכל המחלות שבעולם?! אולם האמת היא, שלכל מחלה יש סיבה. כל מחלה באה ללמד 'שיעור' מסוים, לעורר את האדם על עניין מסוים. מחלה היא הסימפטום - נורית האיתות. ניפוץ הנורית המהבהבת לא יביא לתיקון התקלה. ברובד הרוחני הגבוה, המחלה מעירה אותנו לבדיקה עצמית, לתיקון ולהתקדמות.

עם זאת, ניתנה רשות לרופא לרפא, ואנחנו יכולים - ולעתים גם צריכים - לעשות את העבודה האישית שלנו, של חיפוש המקור לבעיה, וטיפול יסודי בשורש-הבעיה. כמובן, כל פעולה, בכל שלב, צריכה להיות מלווה בתפילה לבורא העולם.

מתוך ספרו של הרב יצחק פנגר, FHT
להזמנות: 073-2221250

השיב התלמיד. "אני לא עשיתי שום דבר, פשוט הנחתי להם, והדברים הסתדרו מאליהם." "הרי לך לימוד חשוב לחיים", אמר הרב. "פשוט תניח, דברים יסתדרו מאליהם..."

המוח שלנו דומה מבחינה זו למי הנחל הצלולים. בשלב הראשון כאשר מתרחש אירוע מסעיר/ מתסכל/מלחיץ, קשה לחשוב באופן שקול, וקשה לראות את המציאות באופן צלול ואמיתי. חשוב לתת למוח שלנו להירגע, לתת לו את הזמן שלו לעבד את הנתונים ולהתאושש. אין צורך לעשות שום מאמץ. להיפך, הבלגן הבוזי יחלוף מאליו, אם 'נשחרר' ולא נגרום לו להתחדש שוב ושוב.

אדם חוטף 'סטיירה', נחתה עליו מכה בלתי צפויה, משהו השתבש במערכת הציפיות שלו. לפני כל פעולה של תגובה לאירוע כזה, כדאי לנשום עמוק, ולתרגל הכנעה. כדי לנתר לגובה, צריך לקפל את הברכיים תחילה. כדי להצליח לפעול באופן נכון, צריך - לפני היציאה לפעולה - להתחזק בתחושת ההכנעה. צריך להשקיע את המערכת, כדי שיהיה אפשר לחשוב בהיגיון, ולברור את הדרך הנכונה ביותר לפעולה.

תלמיד אחד - קצת מדי לחוץ ו'קפיצי' - הלך עם רבו בין שתי עיירות. בדרך עברו סמוך לנחל של מים זכים. ביקש הרב מהתלמיד, שיביא לו מהנחל מעט מים צוננים לשתייה. הלך התלמיד לנחל, אך כאשר הגיע לשם ראה שאנשים נכנסו לתוך הנחל כדי להשתכשך במים להנאתם. כתוצאה מכך נעשו המים עכורים, כי התערבב בהם בוץ מקרקעית הנחל. התלמיד חזר אל הרב, ודיווח לו שהמים בוציים ואינם ראויים לשתייה. לאחר כחצי שעה שוב שלח הרב את תלמידו לנחל, כדי לראות האם חל שיפור במים, ולהביא לו מים לשתייה. עכשיו לא היה אף אחד בתוך המים, והמים היו שקטים וצלולים להפליא. התלמיד הביא אפוא לרבו מים זכים וטובים לשתייה. "האם אתה גרמת למים לשוב ולהיות צלולים?" - שאל הרב את התלמיד. "לא",

נתינה יוצרת אהבה

באדם שבו משקיעים - בו מתאהבים. אתה רוצה לאהוב את אשתך? תשקיע בה. את רוצה לאהוב את בעלך? תני לו את הנשמה ואת הלב. אהבה - אין פירושה לקבל, אהבה פירושה לתת

בילדים...". איך יתכן שהתאהבנו בבו שכוזה? << אמא הכינה ארוחת ערב לבנה בן ה-8. אחרי שסיים לאכול, הוא הלך לישון ולא אמר 'תודה'. האם היא נעלבה? מה פתאום, היא אומרת: אני לא מחכה ל'תודה', אני מכינה לו אוכל כדי שיהיה לי בריא. אבל כשהיא הכינה מרק לבעלה והוא לא אמר לה 'תודה' היא הסתכלה עליו כבעס ואמרה לעצמה: הוא אדם רע, אבא שלו פרימיטיבי, הוא כפוי טובה... למה כשהבן שלה לא אומר לה 'תודה' לא אכפת לה, וכשבעלה לא אומר לה 'תודה' היא 'אוכלת את עצמה'?

התשובה לשאלות אלו ברורה: לבן שלה היא נותנת על מנת לתת, ולבעלה היא נותנת על מנת לקבל! בגישה כזו היא לעולם לא תאהב את בעלה. ביום שבו היא תעניק לבעלה בלי לצפות לתמורה כל שהיא, היא תאהב אותו כמו את בנה.

גברת, דעי לך: יש לך ילד בן 8, ויש לך עוד ילד אחד בן 48. אם תשקיעי בבעלך כמו שאת משקיעה בבן שלך, את תאהבי אותו כמו את הבן שלך, וכבר לא תקראי לו בעלי, אלא בן.

אבא יקר, מפני מה אתה אוהב את הילדה שלך בת ה-6? מכיוון שאתה משקיע בה. כשהיא נעלבת ובוכה, אתה מאמץ אותה אליך, מחבק אותה ואומר לה: מי פגע בך, תני לי את הכתובת...

בעל יקר, נכון שאתה אוהב את הילדה שלך בת ה-6, ומה עם 'הילדה הגדולה' בת ה-26, 36, ו-56? אם היית משקיע באשתך כמו בבת שלך, כבר לא היית קורא לה אשת, אלא בתי.

דבר. וכשהדבר מפסיק - מרגישים אכזבה. אבל, אם אהבתנו תלויה בנתינה שלנו שנובעת מתוך רצון, אז היא בשליטתנו, והיא אינה תלויה בדבר, ולכן אין אכזבות. אדרבה, הנותן הכי גדול מקבל הכי הרבה, מכיוון שבלהיות נותן יש סיפוק.

נחזור לשני "האגואיסטים" שעומדים מתחת לחופה, שעד כה חיפשו רק את עצמם. הם צריכים לעשות שינוי מהפכני בצורת החשיבה ולחשוב: "לא התחנתו על מנת לקבל, אנו התחנתו בעיקר על מנת לתת!"

קוראים יקרים, כל מי שיעשה את השינוי המהפכני הזה בחשיבתו, ויהפוך את עצמו ממקבל לנותן, יהפוך באותו רגע להיות האדם המאושר ביותר בחיי הנישואין. לצפות לקבל מהשני זה לא פחות גרוע מלבקש נדבה ברחוב. לעומת זאת, לתת לשני זו הגדלת הנפלאה ביותר ואז מתאהבים ביתר שאת.

הנוסחה שכתבנו קודם, שהאהבה היא תולדת הנתינה, נכונה לא רק בזוגיות אלא גם בשאר שטחי החיים. לפנינו מספר דוגמאות שממחישות תובנה נפלאה זו.

<< פעמים רבות שהילד נודניק, מעצבן, מלכלך, בוכה ומפריע. אז למה שהוריו יאהבו אותו? מיד כשהוא לומד לדבר הוא מבקש: "במבה, במבה..." כשהוא גדל קצת הוא מבקש: "תנו לי 100 שקל לבזבזים..." גדל עוד, הוא אומר לאבא: "תן את המפתחות, לקחתי את האוטו". הוא מתחנן ומתקשר לאמו: "אמא, אשתי חולה, בואי לטפל

שכינה ביניהם

מאת הרב אבנר קוואס

כל העולם מחפש את התשובה לשאלה: מהו סוד האהבה? כותב הרב דסלר זצ"ל: האהבה היא תולדת הנתינה! באדם שבו משקיעים - בו מתאהבים. אתה רוצה לאהוב את אשתך? תשקיע בה. את רוצה לאהוב את בעלך, תני לו את הנשמה ואת הלב. אהבה - אין פירושה לקבל, אהבה פירושה לתת.

נשים רבות חושבות בטעות: "אם בעלי יפרגן לי, ויעניק לי ויעריך אותי, רק אז אני אוהב אותו..." אבל האמת היא שהיא תאהב את עצמה דרכו! ביום שבו הוא יפסיק את השירות הזה, היא כבר לא תסבול אותו. וכן בעלים רבים חושבים בטעות: "אם היא תכבד אותי, ותטפל בי, ותעניק לי אני אתאהב בה..." אבל האמת היא שהוא יאהב את עצמו דרכה. על זה אמרו חז"ל: "כל אהבה שהיא תלויה בדבר, בטל דבר בטלה אהבה..." כשהבתנו תלויה בקבלה מהשני, אין לנו שליטה על זה, ולכן אנו תלויים

גם אתם רוצים לקחת חלק בהפצת העלון? הירשמו עכשיו, וקבלו עלונים לחלוקה עם שליח עד הבית!
(ההפצה כרוכה בהשתתפות סמלית בעלות ההפצה)

חייגו עכשיו: 073-2221388

עריכה: צוריאל גביון | עריכה גרפית: שני מויאל | ניהול תוכן: דודו כהן | הפצה ולוגיסטיקה: טליה זכריה ואתי שמיר

אוהבים את
ה'ידברות'
עונג שבת?

בית הספר של החיים

מורה כושל מגיע למסקנה, שחוסר הצלחתו עם תלמידיו קשור להתנהגותו שלו, כלפי המורה שהיה לו בעבר. הוא מגיע לפייסו, שומע ממנו את הבקשה המוזרה ביותר ששמע מימיו, ומחליט לבצעה בדרך מקורית

"הילדים האלה נתנו לי משמעות לחיים, אך באותה מידה גם קיצרו לי אותם", נאנח. העזתי ואמרתי לו שאני חושב שאני מאותם ילדים שקיצרו לו את החיים, ושבתאי להתנצל על כך ולפייסו. הוא מאד התרגש, ופתאום התברר שהוא כן זוכר אותי ואת חברי כיתתי. אני חושב שמההתחלה הוא ידע מי אני.

הסברתי לו שאני מרגיש כי חוסר ההצלחה שלי, הוא בגלל התנהגותי הנוראה כלפיו. הוא אמר שהוא מוחל לי, ואחר כך התחיל לבכות. הוא לא הצליח לדבר, ובסוף הצליח לומר לי שאינו בוכה על מה שעשיתי לו, אלא על חייו הוא. מסתבר שיש לו בן יחיד שעזב את הדת ואת הארץ, ואין לו שום קשר עם הוריו. "נכשלתי לא רק עם תלמידיי, אלא גם עם בני היחיד", בכה. "אולי טעיתי איתו, אולי הייתי צריך להתנהג אחרת, אבל כעת כבר מאוחר. הוא שם, נשוי לנוכריה, ולא רוצה לשמוע מאבא שלו".

שאלתי מה אוכל לעשות למענו על מנת שיתכפר עוונתי, והוא אמר לי: "אני חולה מאד ונוטה למות. אני רוצה שתארגן כמה שיותר תלמידים להלוויה שלי. כל אדם יודע שלא יחיה לנצח. החיים הם מעבר שבו האדם צריך לקיים את ציווי ה', ולהיות ראוי לחיי עולם הבא. לאחר שהאדם מת מלווים אותו ילדיו, חבריו וידידיו, שאצלם מונחים מעשיו הטובים והרעים.

אם התלמידים שלי לשעבר יבואו להלוויה שלי, יכול להיות שהם יזכרו את מה שדרשתי מהם וישפרו את מעשיהם, ועל ידי זה ירבו זכויותי! הילד שלי לא יבוא ללוות אותי - ואולי טוב שכן. מכיוון שנכשלתי בחינוכו, יש מקום להניח שהתדרשתי ואולי פשעתי - ועוון זה ילך אחרי. מצד שני, אולי טוב היה שילך כדי להזכיר את הכאב והייסורים שעברו עלי בגינו. ייסורי אב שבנו קרע עצמו ממנו - בוודאי ממרקים עוונות, וטוב הוא הדבר שיעלו עד כיסא הכבוד ויבקשו עלי רחמים וימליצו עלי טוב.

כך או כך - בני לא יבוא ואני נותרתי לבדי. אין אפילו מניין שיבוא אחרי, אין מי שיאמר קדיש. אני בודד וערירי, איש אינו הולך איתי, ואיש לא ילך אחרי. ככל שאני מהרהר, יש מי שיכולים ללכת אחרי ולהזכיר ליושב בשמים את מאמצי הגדולים מחד, ואת הייסורים שעברתי מאידך - אלו הם תלמידי הרבים. גם אם לא הצלחתי לגרום להם לאהוב אותי, בוודאי הצלחתי לחנכם לטוב. הם יהיו גם המעשים הטובים וגם הייסורים שאני כל כך רוצה שילוו אותי.

אני רוצה ללכת לבד לקבר", בכה. "אני חייב שילוו אותי. אני מפחד ללכת לבד. לך ותזכיר להם אותי. יש הרבה תלמידים שלי הנושאים רגשות אשמה - כמוך. אולי הם יסכימו לבוא להלוויה שלי כדי לכפר על זה. אני חושב שכמה מהם גם אהבו אותי, רק שלא כל כך ידעו לבטא את זה.

התחלתי לחוש אויב שלהם - ואם אני חש כאויב כלפי תלמידיי, הרי שאיני ראוי להוראה. הלכתי לאחד הרבנים שלי ביישיבה. דיברתי איתו על הבעיות שלי, ואז התחלתי לבכות כמו ילד קטן. ממש לא יכולתי לדבר מרוב בכי. התביישתי שאני, תלמידו המבריק והגאה - לא מצליח ללמד ילדים בני עשר. הוא חיכה זמן רב עד שיכלתי לדבר, ולאחר מכן עודד אותי, חיזק אותי ונתן לי מספר עצות. לפני שהלכתי, הוא אמר לי: "אני רוצה שתזכור, יתכן שהיה מורה שהצקת לו, ומשלמים לך משמיימים מידה כנגד מידה".

לא הייתי צריך לפשפש הרבה בזיכרוני. מייד נזכרתי במורה גלזמן (שם בדוי), שאני וחברי כיתתי ממש התעללנו בו. היינו מחקים אותו וצוחקים לו. הוא היה מתרגז וצורח, ואנו היינו צוחקים לו בפנים. הוא היה דווקא מורה חביב, רק זקן מדי. לא היתה לו סבלנות לילדים שכמונו. הוא תמיד היה מספר לנו על אלפי התלמידים שהיו לו במשך השנים, ועד כמה הוא סובל מאיתנו. החלטתי שאני חייב לבקש ממנו מחילה. כיוון שידעתי את שמו, ופחות או יותר את כתובתו, איתרתי אותו וביקשתי לבוא לבקר אצלו. הגעתי יום אחד אחר הצהריים. ראיתי מולי אדם קשיש, חולה ורזה. בקושי הכרתי אותו. שאלתי אותו בחשש אם הוא זוכר אותי, והוא ענה שלא. ידעתי שאם אזכיר לו תעלול מסוים שעשיתי לו עם הלוח הוא יזכור, אך העדפתי שלא לעשות זאת.

סיפרתי לו שאני עוסק בהוראה. הוא שאל איך זה הולך, ואני עניתי לו לאט לאט שלא הולך לי, שהילדים מציקים לי, ושאיני חושב לפרוש מההוראה. הוא נאנח והחל לספר לי כמה היו קשות שנותיו האחרונות בתחום ההוראה, וכיצד פרש לאחר שבץ מוחי שקיבל בעקבות הרוגז שלו.

אני בחור דתי שעוסק בחינוך. בארבע

השנים הראשונות שלי בהוראה, לא היה לי אפילו יום אחד טוב. לא הצלחתי להשתלט על התלמידים. הם לא שמעו לי, לא למדו, והציקו לי בדרכים שקשה לתאר. בארבע השנים הללו עברתי ארבעה מוסדות. כל מוסד החזיק אותי כשנה, כאשר תמיד בסביבות חודש תמוז הגיעה ההזמנה אל חדר המנהל, והשיחה המוכרת: "תראה, אתה משתדל מאד, אבל זה פשוט לא הולך". במשך השנים הללו ניסיתי הכול. כשהתחלתי, באתי עם המון כוונות טובות. ניסיתי להיות חברה'מן עם הילדים, אך מהר מאד הם ניצלו זאת. הם היו מקבלים ממני פרסים, ומיד אחר כך משתוללים כאילו לא קרה כלום. התחלתי להיות קשוח יותר, אך זה היה כבר מאוחר. הם ידעו שאני לא כזה באמת, ופשוט "צפצפו" עליי.

השנה הראשונה היתה איומה. הייתי מתהפך בלילה על משכבי ופוחד מהיום הבא, ובאמת, כל יום היה חמור מקודמו. בשנה השנייה הייתי קשוח, ואז החלו בעיות עם ההורים שהלכו להנהלה והתלוננו עליי. נאלצתי לרכך את עמדותי, הילדים קלטו שניצחו אותי, והחלו לתקוף אותי בלי רחמים, בידיעה שיידי כבולות. זו היתה השנה הגרועה ביותר שלי. בשנה השלישית, ניסיתי להיות נחמד מצד אחד, וקשוח מצד שני, אך הילדים היו צד שלישי - והם פשוט התעללו בי, מבלי לחשוב על הצדדים שלי.

הילדים האלה פשוט הרסו לי את החיים, ערערו את הביטחון העצמי שלי, וגרמו לי להיות בלתי מרוצה כל יום, במשך כל היום. לעתים חשתי שאני ממש עויין אותם על מה שהם מעוללים לי. הייתי מתחנן בפניהם: "תפסיקו, מה עשיתי לכם?", אך מה שקיבלתי היה רק צחוק ובוז. לא היה להם אפילו שמץ של רחמים כלפיי.

השיא היה לקראת סוף השנה הרביעית, לאחר שהודלף להם שאיני ממשיך בשנה הבאה. הם פגעו בי בצורה כזו, שכבר שאלתי את נפשי למות.

לפתוח את השנה בשמחה! סופ"ש רווקות בגני ירושלים ****

הרב זמיר כהן הרב אבנר קוואס הרב יצחק בצרי

צוות שדכניות יפגשו עם הרווקות במטרה ליצור התאמה

חדרים אחרונים! 073-222-12-70 פ' ניצבים כ"ח אלול 1/10

החבזי השני שלך

ימימה מזרחי

לפגוש את אהבה!

לדעת לשאול: "למה?"

ראו כמה תכנון אלוקי ניתן למצוא כאן, מתוך התבוננות מדעית באותם פרטים קטנים! ישנם אנשים בעולם שאינם מתבוננים. בעיניהם הכל פועל "כי ככה זה". אך מי שעיניו בראשו - מתבונן ומכיר בעובדה: יש בורא לבריאה. הטבע אינו פועל "ככה", כי אין הטבע מחויב לפעול באופן מסוים, או אפילו להתמיד באופן פעולתו. המסקנה היחידה היא שיש מתכנן תבוני שיצר ומפעיל את הטבע בכל רגע נתון.

המדע כידוע עוסק רק בשאלת ה"איך" - כיצד הדברים פועלים, אך לא בשאלת ה"למה". עלינו לשאול את שאלת ה"למה" - כי היא המגלה את האלוקות שבפרטים הקטנים.

שאלה ראשונה תהיה, מדוע אטומים מסוימים נצמדים או נדחים בדרגות שונות? עצם העובדה שקיימים חלקי פאזל תואמים בתוך מציאותנו, היא שמובילה למסקנה פשוטה שיש יוצר לחלקי הפאזל המתאימים. זאת ועוד - מיהו שנמצא ברגע זה ומחייב בכל שנייה את אטומי החמצן והפחמן להתנהג בדיוק כפי שהם מתנהגים? וגם - מדוע אור השמש מפריד בין האטומים של פחמן וחמצן? מדוע האור מורכב דווקא באופן זה? כמו כן, כיצד "יודע" הזרע לאסוף את הפחמן שיש באוויר, ולפלוט את החמצן? כיצד "יודע" הזרע לשאוב מים מן האדמה, ואילו מינרלים להשיג מן האדמה? התשובה לכך טמונה כמובן בד"א, שטומן בחובו סדרה מדהימה של מיליוני קודים תואמים. אך מי המתכנת? כל העובדות מוכיחות שוב ושוב את קיומו של הבורא והמחוקק האחד והיחיד. התבוננות מעמיקה בפרטים הקטנים מגלה כיצד אלוקים תכנן את הטבע ומפעיל אותו בדקדוק. הידע המדעי מעיד על מציאותו של אלוקים אף בפרטים הקטנים ביותר במציאותנו. "מה רבו מעשיך ה', כולם בחכמה עשית, מלאה הארץ קניינך" (תהילים קד, כד).

לכתבות נוספות של דניאל בלס, מוזמנים הקוראים לבקר במדור "תורה ומדע" שבאתר הידברות

"אני מעריך מאד את מה שעשית בשבילי. אני מוחל לך, תלמידי, ומאחל לך שתהיה מורה טוב, לא כמוני".

אחר כך בכה חרישית, ביקש ממני לעזור לו לשכב, לחץ את ידי, ביקש ממני לומר איתו "שמע ישראל" - ונפטר.

עוד לפני שהרופא קבע רשמית את מותו, התחלתי במסכת הטלפונים. תוך שעה ידע הגרעין הקשה על שעת ההלוויה ומקומה. תוך חמש שעות ידעו אלפי בוגרים על ההלוויה.

היתה זו הלוויה שתושבי הקריות לא ראו מזה שנים. אלפי בני אדם היו שם. כמעט אף אחד לא נעדר. אנשים שלא נפגשו במשך שנים מצאו את עצמם מנסים לזהות זה את זה. זו היתה גם הלוויה וגם פגישת מחזור. כולם השתרכו אחרי הארון כמו נחש מתפתל, ותושבי שכונתו עמדו מופתעים למראה כמות האנשים שהגיעה להלווייתו של המורה הצנוע והשקט.

בהלוויה הספדתי אותו, וגם מנהל בית הספר נשא הספד. התרגשתי מאד כשדיברתי, וההתרגשות שלי עברה לכולם. החיוכים של האנשים שנפגשו זה עתה הפכו לנוגים, ולאחר מכן לבכי של ממש. דיברתי על כך שהחיים חולפים על מה שאנו מספיקים בהם, ועל כמה שצריך לנצל את הזמן ולתקן מה שניתן. בסופו של דבר בכיתי ממש, וכולם הצטרפו אליי. בכיתי עליו, על עצמי, על העבר ועל העתיד שלי.

בסוף אמרנו כולנו קדיש. כל התלמידים שלו, אלפי אנשים, אמרו במקום הבן האחד שלא אמר. הרגשתי שהוא מחייך אליי מהקבר.

זהו הסיפור. מעבר למה שנתתי למורה שלי - נתתי הרבה לעצמי. איני יודע את טיב השינוי שחל בי, אך החוויה הזו לא הותירה אותי כפי שהייתי.

עזבתי את בית הספר היסודי והתחלתי ללמד בתיכון. אפשר לומר שאני מצליח שם מאד. אף פעם לא אדע אם זה בגלל ה"משנה מקום", או בגלל הקפידה שרבעה עלי והוסרה. הסיפור עם המורה שלי נתן בי הרבה כוחות והסתכלות חדשה על החיים, שכנראה סייעה לי מאד בדרכי בחיים. עוד מעט ימלאו עשרים שנה לעבודתי בהוראה. אני מחזיק מעמד כבר 16 שנים במקום אחד. פעם בשנה כל תלמידי התיכון והצוות מתכנס לשמוע את הסיפור המיוחד שלי, ולאחריו אני אומר קדיש. זה קורא ביום השנה לפטירתו של המורה גלזמן, החל בכ' בכסלו.

לפחות פעם בשנה אני עולה לקברו. יש לי מנהג מוזר לספור את האבנים שעל הקבר, ולראות בפעם הבאה כמה יש. מסתבר שתמיד נוספים לערימה עוד מספר אבנים. מסתבר שאני לא היחיד שחש רגשי אשם בקשר למורה הזה...

כל ספריו של הסופר הרב חיים ולדר בהידברות שופס - 073-222-1250

באם הם יבואו, הם יזכרו בדברים אותם אמרתי, ביקשתי ודרשתי מהם, ואולי לזכותי ישפרו מעשיהם ותהיינה לי זכויות נוספות. מה עוד, שהם בוודאי יזכרו במה שעשו לי, למורה שלהם, וזה יגרום להם להתבונן ולשפר את התנהגותם, בין אדם לחברו ובין אדם למקום".

לקח לי זמן לעכל את הבקשה הזו. שאלתי אותו איך אוכל להודיע להם לבוא להלוויה שלו אם הוא עדיין לא נפטר. הוא אמר: "התקשר אליהם שידעו מה מצבי, שיאמרו פרקי תהילים לזכותי, ובקש מהם שאם חלילה יקרה לי משהו, יודיע כל אחד לעשרה אחרים וכך יבואו תלמידי ההלוויה שלי, להרבות בזכויותיי".

הבקשה הזו ריגשה אותי מאד. החלטתי שלא להתווכח איתו. נפרדנו והבטחתי לו שאשמור איתו על קשר ואעדכן אותו.

הוא צייד אותי ברשימת תלמידיו משנים עברו, ובדרך הביתה - לא נעים לי לומר - העניין התחיל למצוא חן בעיניי. אמרתי לעצמי: "אני אארגן לו את ההלוויה הכי גדולה שהוא יכול לתאר לעצמו". הגעתי הביתה והתקשרתי לכמה מחבריי לכיתה.

גם הם התלהבו וקיבלו על עצמם כל אחד להודיע לחברי כיתה שלמה נוספת. לאט לאט גייסנו עוד תלמידים לשעבר, וידעתי שישנו גרעין של 25 בוגרים, שכל אחד מהם היה צריך לדאוג לכיתה שלמה. הבעיה הגדולה ביותר היתה להסביר לאנשים שעליהם להתכונן להלוויה של מישהו שעדיין לא נפטר, אבל כולם זכרו את האיש, והעניין נגע לליבם. הרבים מהם היו ייסורי מצפון בקשר להתנהגותם כלפי בזמנו, וכולם רצו לכפר על כך.

עברו מספר חודשים. היו עדכונים, רבים התקשרו לשאול מה קורה, והתשובה היתה: "ברוך ה', חי".

נסעתי אליו מדי פעם לעדכן אותו כמה תלמידים אמורים להשתתף בהלוויה שלו. זה ריגש אותו מאד. סיפרתי לו שכולם מתעניינים לשמוע מה קורה. צחקנו קצת על הסיטואציה המוזרה הזו, ונקשרה בינינו ידידות קרובה.

יום אחד אשתו התקשרה ואמרה שמצבו מחמיר. נסעתי אליו. הוא ישב דומם, מכונס בתוך עצמו. סייעתי לו לאכול, והוא נראה מאד חלש. לא יכול היה לדבר, רק הניח את ידו על ידי בחמימות. כשהלכתי, בקושי הצליח לשאול מה קורה. ענית לו שבסדר, שכולם בהיכון. הוא נדנד עם הראש לאות שהוא מרוצה.

חזרתי אליו כעבור יומיים, כשהיה ממש שכיב מרע. הוא אמר לאשתו: "תאמרי לו שיתחיל עם הטלפונים". לא עשיתי זאת. יש גבול לכל דבר. אמרתי לו שהוא יחיה עוד זמן רב, וחבל סתם להקפיץ את כולם. יחד עם זאת, הודעתי לכולם להיות בהיכון. הוא היה גוסס ממש, אך צלול בדעתו. הוא אמר את מילותיו האחרונות בקושי:

2 מיליון כניסות,
5,327,809 דפים
נצפים בחודש!
הידברות - דף הבית שלך
www.hidabrot.org

אם את אישה, ואין לך על מה להתפלל

אם תחייגי אלינו: 073-222-1290

הדין הצעיר

הבבא סאלי היה צעיר לימים, בן שמונה עשרה שנה בלבד, כאשר קראו רבי דוד ואמר לו: "הריני ממנה אותך לדין הקהלה היהודית! מהיום והלאה תשב בבית הדין, ותדון את הבאים לפניך, כדת משה וישראל!"

ביניהם, היה הבבא סאלי אחד האנשים היחידים, שעליהם סמך רבי דוד בעיניו עצמות. האחים הקדושים הנהיגו עצמם בהנהגות מיוחדות ומפלאות. כך, למשל, הסתגרו בבית אחד במשך חמש שנים תמימות, ועסקו בתורה יומם ולילה, מתוך צומות ותעניות. כאשר יצאו מן הבית, לאחר חמש שנים, דומים היו למלאכים...

לאחר פטירתו של האב, רבי מסעוד, נטל על עצמו רבי דוד, בנו הבכור, את על הנהגת הקהלה. מכיון שרבי מסעוד היה דן את בני הקהלה בביתו, קבל על עצמו רבי דוד את על הדינות. ואולם, מכיון שרבי דוד היה נוהג להסתגר בחדרו ולפרש מן הצבור, עבר התפקיד לידיו של הבבא סאלי.

הבבא סאלי היה צעיר לימים, בן שמונה עשרה שנה בלבד, כאשר קראו רבי דוד ואמר לו: "הריני ממנה אותך לדין הקהלה היהודית! מהיום והלאה תשב בבית הדין, ותדון את הבאים לפניך, כדת משה וישראל!"

כך קבל הבבא סאלי לידי את הנהגת הקהלה, והוא בן שמונה עשרה שנה בלבד. בני הקהלה היהודית לא התפלאו, בראותם את האברך הצעיר ממלא את מקום אביו בבית הדין. הם הכירו בגדלותו בתורה עוד מגעוריו, וידעו היטב, כי ראוי הוא עד מאד לכהנה כרמה זו...

רבי דוד, לחברותא. רבי דוד היה ידוע בקדשתו ובפרישותו מכל עניני העולם הזה, כמו גם בגדלותו בתורה ובידיעותיו הרבות והעמקות. משום כך, זכה רבי דוד לפניו 'עטרת ראשו'. בתאר זה היו בני משפחת אבוהצירא, וכל בני הקהלה היהודית, מכונים את רבי דוד, כשיראת כבוד על פניהם.

רבי דוד היה מבגד מהבבא סאלי בעשרים שנה. ואולם, על אף פער הגילאים

אביו של הבבא סאלי, רבי מסעוד אבוהצירא, היה גאון עצום, בפשט ובקבלה. הוא הציניע, אמן, את גדלותו בתורה. ואולם, כל בני קהלתו רחשו לו הערצה אדירה. את תורתו העביר רבי מסעוד לשני בניו, רבי דוד, בנו הגדול, ורבי ישראל, בנו הצעיר. כך הפכו הבבא סאלי ואחיו הגדול,

לרכישת הספר 'סידנא בבא סאלי' לילדים בהידברות שופס חייגו: 073-222-12-50

חידה בריבוע

מאת עוזי קייש

הערה: התשובות בכתב מלא

- השלים: "אל ה-___ ואל-הנחלה".
  - עוף דורס האסור באכילה.
  - "האיה וה-___ למינה".
  - יונק מפריס פרסה טהור בעל קרניים.
- "איל וצבי ו-___".
- מצווה על כל אחד לתת בשלשת הרגלים קרבן לפי השג ידו: "איש כ-___ ידו".

אם פתרתם נכונה את השאלות תקבלו בטור המודגש: עיר שהסיתו והדיחו את תושביה לעבוד עבודה זרה נקראת: עיר ה-___.

הידעת!?

חז"ל מגלים כי מקרה של "עיר הנידחת" כפי שהיא מופיעה בפרשה, לא היתה ואף לא עתידה להיות בעם ישראל, אלא נתנה כדי לדרוש ולקבל שכר!

מה בפרשה?

הר ברכה והר קללה

בהמשך לצוויים על שמירת התורה, משה נותן לפני העם "ברכה" ו"קללה". הוא גם מזכיר את המעמד שיתקיים בהגיעם לארץ, על הר גריזים תנתן הברכה ועל הר עיבל - תנתן הקללה. הברכות הן שִׁכָּר על שמירת המשפטים, והקללות כענש אם לא ישמרו. בהמשך מפרטים החובות והאסורים בבואם לארץ, עבודת ה' במקום המקדש, וכן מזכירים אסורים מיוחדים כמו לא לשמע לגביאי שקר, ולאחרים המנסים להסית העם מדרך ה'. עוד מספר משה מה יעלה בגורלה של "עיר הנדחת" - עיר שאנשיה פנו לעבד עבודה זרה. כמו כן חוזר משה על חקי הכפרות השונים, על מצוות התלויות בארץ: מעשרות, שמיטה ועל שלשת הרגלים: פסח, שבועות וסוכות.

חודש אלו כבר כאן !!!
זה הזמן להזמין את הידברות אליכם הביתה...
מתי בפעם האחרונה בדקתם את המזוזות בבית?
עדיין משתמש בתפילין שקיבלת לפד מצווה?

בדיקת תפילין ומזוזות
אצלכם בבית !!!

סופר סת"ם מטעם הידברות, באישור ובפיקוח הרב זמיר כהן, יגיע אליכם ויבצע בדיקה מקצועית ומקיפה לכל מזוזות הבית או התפילין.

לפרטים ולהיאום חייגו: 073-222-12-50
הכנסו לאתר < shops.hidabroot.org

חסד ורחמים

לגמול אדם מסנהגו הקלוקל הוא
גמילות החסד האמיתית אתו

פרשתנו - פרשת החסד. ואולם, בחלקה, היא עלולה להראות קיצונית, אלימה ובלתי מתפשרת. יש לנתן את כל שאריות העבודה זרה שיתירו אחריהם יושבי הארץ, להכות לפי חרב את כל יושבי עיר הנדחת, להרוג את נביא השקר, ועוד. התורה רוצה ללמד, כי השלמה עם תופעות אכזריות הינה הנצחת האכזריות לדורות. כיצד בכלל תיתכן תופעת אכזריות בעם היהודי בעוד שחז"ל מעידים כי ישראל הם "רחמנים, ביישנים וגומלי חסדים"? איך קיימת בקרבנו תופעה של בן זוג הנוהג באשתו בריחוק ובאטימות, מסרב לפרנס, לשלם את מזונותיה ומזונות ילדיו, מעגן אותה? ההסבר הוא כי אמנם טבועה בגבר (גומל חסדים, ביישן, רחמן) רחמנות מולדת, ואולם זו עלולה להיטשטש ולהעלם כליל בהשפעת גורמים זרים החודרים לגוף.

כך בפרשתנו, מצוינים מאכלים אסורים כילדי אכזריות בנפש: "לא תבשל גדי בחלב אמו", אכילת חיות טמאות או אכילת דם (רמב"ן שם). ההקפדה על כשרות האוכל הינה ערובה לגידול ילדים רחמנים בני רחמנים. לכן אין לקצר את שעות ההמתנה בין בשר לחלב בגלל רחמים על הילד הרעב - זוהי רחמנות טהורה. נדמה שתופעה נוספת גורמת לאכזריות נוראה במשפחה, ועניינה - השימוש בחומרים הגורמים לאוטם שריר הלב והרחמים, כאלכוהול וסמים קלים למיניהם. הגמרא

מספרת על הגאון, רבי אלעזר בן ערך, שנפש לפרק זמן מסוים במקום שהתברך ביינות מופלאים וכששב לבית המדרש, לא ידע לקרוא בתורה את מילות המצווה הראשונה "החודש הזה לכם" וקרא בטעות "החרש היה לבם" (גמ' שבת). חז"ל רומזים לנו כי כל היכולת לחדש ממירה עצמה בלב אטום וחרש בשעה ששותים יין. כך גם השימוש בחומר "הקל" הגורם, בחילופי אותיות לתופעת ה"אֶסְגֵר" - סגירות, אטימות ואדישות. חומרים אלו גורמים לאדם שיהיה מרוכז אך ורק בעצמו וממילא, אך-זר לסביבתו. השלמת בת הזוג עם תופעות אלה, מהווה נטילת חלק באכזריות לדורות כשכל מה שעשוי להראות קליל בהתחלה, הופך לקיפאון נורא. תהיה זו גמילות חסד להתנות חתונה בגמילת בן הזוג מן החומרים הקלים והמקוללים הללו. דווקא בחודש הרחמים, יש לסלק מקרבנו, באכזריות וללא רחם את החומרים המטמאים והאוטמים "למען ישוב ד' מחרון אפו ונתן לך רחמים ורחמך".

כל ספרי הרבנית ימימה מזרחי -
בהידברות שופסו! 073-222-1250

צנון

אחד מירקות התיבול המיוחדים בטעמים והמעשירים סלטי ירקות הוא הצנון או הצנונית. הצנון והצנונית הם בני משפחת המצליבים, משפחה מכובדת מאוד בעלת איכויות בריאותיות רבות. בני משפחה נוספים הם: הכרוב, הכרובית, הברקולי ועוד. ובכן, הצנון והצנונית עשירים בוויטמין C, ומכילים חלק מויטמיני B. יש בהם מינרלים שונים כגון: סידן, מנגן, ברזל, אשלגן ואבץ.

בין שאר שפע נוגדי החמצון הנמצאים במצליבים כולל בצנון ובצנונית נמצא גם חומר ייחודי למשפחה זאת הנקרא איזו-תיאוציאנט הנקרא אף סולפוראפאן. חומר זה נוצר כאשר חותכים או לועסים את הירק ממשפחה זאת. חומר זה מקנה לירק מהמשפחה את הטעם החריף מעט. החריפות נוצרה כדי להגן על הצמח מפני חרקים. החוקרים חקרו חומר זה (המחקר נעשה בברקולי) וראו שהוא נוגד חמצון בעל השפעה רחבה מאוד ובין השאר פועל כנוגד סרטן. חומר זה פועל בשתי צורות ייחודיות מאוד על חומרים מסרטנים. א. הוא קושר אליו את החומרים המסרטנים ומוציא אותם אל מחוץ לגוף. ב. הוא גורם לתמותה של תאים סרטניים.

אחד הדברים הייחודיים הנמצאים בצנון נמצא דווקא בקליפתו. זהו פיטוכימיקל נוגד חמצון (נוגד התפתחות רעלים) חזק מאוד בשם אנתוציאנין. חומר זה הוא שמקנה לקליפה את הצבע האדום - ורוד - סגול. בצמח או בפרי משמש האנתוציאנין כמגן מפני קרינה חזקה של השמש. ככל שהצמח נמצא בלחץ גדול יותר של אור, טמפרטורה וכדו' - כן תגדל כמות האנתוציאנין בצמח כדי להגן עליו. באדם, משמש חומר זה כנוגד חמצון חזק מאוד ובתור שכזה מגן על בריאותנו במישורים רבים: הוא מאט תהליכי הזדקנות, בכוחו להגן על העור, מוריד את הסיכון לחלות בסוגי סרטן שונים, משפר את הזיכרון ועוד. פיגמנט זה נמצא גם בירקות ופירות נוספים והוא זה שנותן להם את צבעם, כגון: תפוח אדום, תות, כרוב סגול, אוכמניות כחולות, ענבים בעלי הצבע האדום-כחול ועוד.

יתרונות נוספים לצנון. הוא נחשב ירק המגביר את הפרשת השתן, ומכאן שהוא משפיע על הפרשת הסיידן דרך השתן, ובכך בכוחו לסייע למניעת התפתחות אבנים בכליות. הוא אף מגביר הפרשת מיצי מרה ובכך משפיע על מניעת התפתחות אבנים בכיס המרה וכן יכול לסייע ליציאות טובות יותר. למרות היתרונות הרבים, על הסובלים מתת-פעילות של בלוטת התריס להימנע מאכילת הצנון, כמו שאר ירקות ממשפחת המצליבים (אלא אם כן בושלו) בשל העובדה שהם מונעים מבלוטת התריס ספיגה של יוד, דבר הפוגע ביצירת הורמון בלוטת התריס. כיום נמצא במרכולים השונים צנון בצבעים שונים. יש ביניהם שוני קל בטעם, ואולם תכונותיהם דומות.

אליהו שכטר הוא אידיאלוג ומטפל טבעי

עשר עובדות מאת נ.גרין

המשיח

1. הגר"א מבאר כי המילה "משיח" הנה ראשי תיבות של ארבעה שמותיו של המשיח: מנחם, שילה, ינון וחיננא.
2. במדרש על שיר השירים מובא: "אלו שבעה דברים שמשח עומד ומראה לישראל: גן עדן, וכסא הכבוד, קרח ועדתו, גיהנם, רשעים יורדים, ודין רשעים, שכן הצדיקים ומחיה מתים".
3. במדרש שוחר טוב נאמר: "אין מלך המשיח בא, אלא ליתן לאומות העכו"ם שש מצות, כגון סוכה ולולב ותפילין, אבל ישראל למדין תורה מן הקב"ה, שנאמר וכל בניך למודי ה'".
4. חז"ל מבארים כי רצה הקב"ה לעשות את חזקיה משיח, ואת סנחריב גוג ומגוג. בילקוט ראובני נכתב כי "חזקיה היה ניצוץ ממשחיה, והכוונה שבכל דור ודור שולח הקב"ה ניצוץ אחד ממשחיה, או לגאול אם יחזרו בתשובה, או לקיים העולם כדורו של שד, או להאיר לעולם בגלות באור תורתו שלא יאבד העולם לגמרי, וחזקיה היה ניצוץ ממנו". כלומר, בכל דור הקב"ה שותל אדם שראוי להיות משיח, אם יזכה הדור. אם לא יזכה הדור - אותו אדם מגן על העולם באור תורתו.
5. מה עושה המשיח? הרמב"ן מבאר כי המשיח מתפלל לפני הקב"ה שימחל על עוונותיהם של ישראל ומוכן לקבל עליו ייסורים, שבשכרם יזכו המתים כולם לקום לתחיה.
6. כאשר יגיע המשיח, יתבטלו כל הצרות לסוגיהן השונים מעם ישראל. בעל ספר העקדה' כותב על כך: "כי אי אפשר לקבל השיעור מההצלחה הנפשית מבלי שתקדם לה גאולת הגופים והספקת צרכיהם, ויבא המשיח המקווה לגאלנו תחלה

מאלו השעבודים". בעל העקדה' מביא לכך הוכחה מהנאמר בתורה: "ושב ה' אלקיך את שבותך ושב וקבצך ... והטיבך והרבך", ולאחר מכן: "ומל ה' אלקיך את לבבך ואת לבב זרעך".

7. הרמב"ם פוסק להלכה כי אחד מעיקרי האמונה הוא להאמין בביאת המשיח. כה דבריו: "כל מי שאינו מאמין בו, או מי שאינו מחכה לביאתו, לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר, אלא בתורה ובמשה רבינו, שהרי התורה העידה עליו, שנאמר 'ושב ה' אלקיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך וגו', אם יהיה נדחך בקצה השמים וגו' והביאך ה'".

8. ה"שפת אמת" מבאר כי משיח בא בהיסח הדעת, פירוש שגאולה אחרונה היא בישועת השי"ת בלי השגת שכל אנושי, וכמו כן לידת משיח היתה בהיסח הדעת, שהיו כולם טרודים בצערם.

9. רבי צדוק הכהן מלובלין כותב כי "לענין ביאת משיח, יבוא כאשר יהיו הכל צמאים לישועתו ולא יהיה שום עצה אחרת לישועת ישראל".

10. מה עלינו לעשות על מנת לזרז את ביאת המשיח? על הפסוק בישעיה: "והוכן בחסד כסא, וישב עליו באמת", מובא במדרש שוחר טוב: "אמר הקב"ה: 'הוא ישב ואני אעשה מלחמה, לכך וישב עליו באמת'. בהמשך המדרש נכתב במפורש: "ומה עלינו לעשות? לקרות ולשנות בתורה שנקראת אמת".

בואו לפתוח את השנה החדשה עם הידברות

ראש השנה

באוירה רוחנית מיוחדת

במלון "ציפורי בכפר" קיבוץ חפץ חיים

בהשתתפות:

הרב מרדכי לוי
הרב שי עמר

את תפילות החג ינעים החזן והפייטן ר' יוסף מוראדי

שבת מיוחדת

לקראת השנה החדשה

ארגון 'הידברות' מזמין אתכם לשבת מהוממת באווירה כפרית ופלאה במלון "ציפורי בכפר" קיבוץ חפץ חיים

פרשת כי תצא י"ג-י"ד אלול 16-17/9/2016

בהשתתפות:

הרב אבנר קוואס
הרב אליהו עמר

073-2221270 | לפרטים והרשמה חייגו

www.hidabroot.org

הידברות

2-4/10 הבטיחו מקומכם

073-2221270

סעודות חג מפוארות
אוירה כפרית רוחנית ונעימה
חדדים מאובזדים - פינת חי

גם אתם יכולים להזמין ולהנות משבת רוחנית ומרוממת בקהילה שלכם!

רוצים לדעת איך להזמין לבית כנסת שלכם?

- 1 מתקשרים לארגון הידברות
- 2 קובעים תאריך לשבת
- 3 נהנים משבת של עונג

הרב רפאל אוהיון | הרב מרדכי חזיה | הרב שי עמר | הרב עמנואל מזרחי | הרב ראובן זכאים | הרב מרדכי לוי | גר הצדק אברהם סיני

מאות קהילות כבר נפתחו, מה אתכם? להזמנות: 073-222-13-61

לקראת חודש אלול בדיקת מזוזות

מנהג נפוץ הוא לעשות זאת בחודש אלול כהכנה לקראת השנה החדשה...

הרב משה כהן שליט"א

חלמיד זקן המקובלים הרב יצחק כדורי זצ"ל בבדיקת רזי המזוזות בצורה יסודית ומדויקת

073-2221-300

לאור ההצלחה הגדולה מחזור 7 יוצא לדרך

קורס הכשרת מרצים

שע"י ארגון הידברות

בהשתתפות:

הרב זמיר כהן | הרב שמחה כהן | הרב נתן רוזן

בימי חמישי החל מ-ט' חשוון 10/11/16

הקורס כולל 9 מפגשים בימי חמישי בין השעות 19:00 - 22:00 | סה"כ 27 ש"ל

הקורס מיועד לאבכים ולבוגרי ישיבות

073-2221-300

לאור הביקוש נפתח

קורס הכשרת מרצים 3

בהשתתפות:

הרב זמיר כהן | הרב שמחה כהן | הרב נתן רוזן | ר' חנן לדרמן | ר' שמעון פרץ | הגב' רחל בולטון

מבין נושאי הקורס: בניית הרצאה « שפת הנוף » חקשורת עם הקהל חזון מטרה «אסטרטגיה וטקטיקה» פחד קהל עזרי הרצאה סיפור, משל המומר ועוד...

הקורס מיועד למנהלות, מורות, בוגרות סמינר בית יעקב ועולם החשובה

הקורס 5 מפגשים בימי ראשון החל מ- י"ט חשוון 20/11/16 | בין השעות 17:30-21:30 (התכנסות ב- 17:00) באולמי בית הידברות | רח' אריה שנקר 20, פתח-תקוה (סמוך לצומת נהר)

073-2221-300